

Štúdia „**Civil participation in decision-making processes - An Overview of Standards and Practices in Council of Europe Member States** (Máj 2016)⁸⁸ formulovala vo svojich záveroch **sériu princípov**, z ktorých možno vyvodit' všeobecný rámec týkajúci sa účasti verejnosti, ktorý môže byť odporučený aj pre iné krajiny:

1. Každý by mal byť informovaný a konzultovaný v rozhodovacom procese. Účasť by mala byť otvorená rôznym skupinám (menšiny, ľudia so zdravotným postihnutím, ženy, seniori atď.). Na pomoc by mali byť vybrané vhodné metódy, tak aby uľahčili a podporili zapojenie takýchto skupín. Niektoré krajiny majú efektívne inkluzívne politiky, ktoré umožňujú každému zúčastniť sa na rozhodovacích procesoch (napr. rady seniorov v Dánsku).
2. mimovládne organizácie zohrávajú kľúčovú úlohu v tomto procese; môžu uľahčiť účasť verejnosti, zastupujú záujmy jej členov a záujmových skupín a priebežne informuje o tomto procese a výsledkoch (napr. Compact voice v Anglicku).
3. Niektoré krajiny vyžadujú, aby boli poskytnuté jasné, stručné a včasné informácie, aby účastníci lepšie porozumeli problémom a boli schopní zmysluplne diskutovať. Z tých istých dôvodov by mal mať každý prístup k návrhom dokumentov v najskoršom štádiu ich vývoja ako aj v tých nasledovných štádiách.
4. Časový rozvrh určený pre participáciu by sa mal stanoviť tak, aby umožňoval primerané konzultácie; krajiny stanovujú minimálne desaťdňovú lehotu (zaujímavé je aj zohľadňovanie dní pracovného pokoja a štátnych sviatkov, ako je to napr. vo Švajčiarsku).
5. Poskytovanie spätnej väzby účastníkom zvyšuje dôveru a posilňuje angažovanosť. Taktiež povzbudzuje verejnosť, aby sa viac angažovala a zúčastnila sa budúcich procesov.
6. Niektoré krajiny používajú hodnotenie participatívnych procesov s cieľom zlepšenia tých budúcich a s cieľom zdieľať skúsenosti s použitými kreatívnymi modelmi.
7. Na podporu účasti vo všetkých fázach tvorby politik sa môžu použiť rôzne nástroje a mechanizmy. Rozhodnutie, ktoré sa použijú, by malo byť prijaté na začiatku procesu, aby sa zabezpečilo, že sa vyberú najvhodnejšie.
8. Je možné vykonať niekoľko opatrení, ktoré pomôžu pripraviť sa na proces a zabezpečiť, aby bol vykonaný efektívne. Niektoré krajiny majú napríklad koordinátorov ktorý uľahčujú proces, slúžia ako kontaktné osoby pre verejnosť a úradníkov (napr. koordinátori v Lotyšskom parlamente pre MVO). Iné zahŕňajú finančné stimuly na zvýšenie angažovanosti komunity a podporu účasti (napr. plánovanie v obytných štvrtiach v Anglicku).
9. O možnostiach participácie by mala byť verejnosť informovaná prostredníctvom rôznych nástrojov (napr. kampane, webové stránky atď.).
10. Orgány používajú nástroje elektronickej participácie na uľahčenie procesu a angažovanosti. Vo všeobecnosti sú navrhnuté ako užívateľsky ľahko použiteľné platformy a jednoduché mechanizmy, ktoré umožňujú prístup k údajom a ich opätovné použitie, obsahujú možnosti elektronickej konzultácie (informácie o procese tvorby textu, priestor na pripomienky, kontaktnú osobu a iné súvisiace materiály) a majú menované tímy alebo osoby
11. zodpovedné za priebežné aktualizácie (napr. Fínsko).
12. Niektoré krajiny vypracovali podrobné pokyny pre občanov a / alebo úradníkov a organizujú školenia na podporu implementácie mechanizmu účasti (napr. Anglicko, Fínsko).
13. Niektoré krajiny poverili úlohou implementácie a monitoringu participačných mechanizmov (napr. verejné konzultácie) špecifické inštitúcie.
14. Krajiny zavádzajú právne záväzné záruky na posúdenie informovania a konzultovania zainteresovanej verejnosti vrátane ustanovení na poskytovanie spätnej väzby a mechanizmy podávania sťažností v prípade porušenia.